

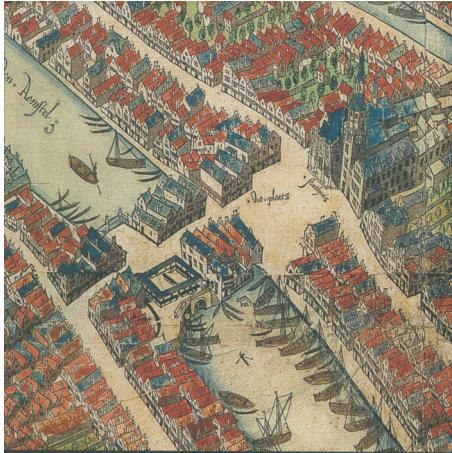
Serie Oude Muziek Nieuw
Paleiskerk, Den Haag
Donderdag 12 oktober 2006

'Muziek uit de Republiek'

Ensemble ALGO

Programma

Johann Schop
(? – 1667)	Praeludium in G
(uitgegeven in "t Uitnemen Cabinet", Eerste deel, Amsterdam, 1646)
Henricus Albicastro
(c. 1660 – c. 1730)	Sonata VI in g
uit "Sonate da camera à tre" op. 8 (Amsterdam, 1704)
<i>Affettuoso–Vivace–Affettuoso -
Vivace - Allegro - Giga</i>
Quirinus van Blankenburg
(1654 – 1739)	Prelude in g
(uit een handschrift van Charles Babell in Londen, 1702)
Quirinus van Blankenburg
(1654 – 1739)	Psalm 24: Fuugsgewijze uitbreiding in g
uit "Clavicimbel- en orgelboek der Gereformeerde Psalmen en
kerkzangen" (Den Haag, 1732)
Willem de Fesch
(1687 – 1761)	Sonata IV in g
uit "X Sonate a Tre" op. 7 (Amsterdam, 1733?)
<i>Largo - Alla Breve - Presto</i>
Jacob Nozeman
(1693 – 1745)	Sonata I in E
uit "VI Sonate à Violino Solo, e Basso Continuo" op. 2 (Amsterdam,
1735?)
<i>Adagio - Allegro non molto - Adagio - Aria: Moderato</i>
Pauze	
Carl Rosier
(1640 – 1725)	Sonata X in G
uit "Pièces Choiesies A la manière Italienne" (Amsterdam, 1691)
Johan Adam Reincken
(1643 – 1722)	Holländische Nachtigahl
(uitgegeven in "VI Suintes, Divers Airs avec Leurs Variations & Fugues
Pour le Clavessin", Amsterdam, 1710)
Servaas de Konink
(1654 – 1701)	Sonata IX in d
uit "XII Sonates à une flute, violon ou hautbois" op. 6 (Amsterdam, 1698)
<i>Adagio - Allegro - Lento - Vivace</i>
Pieter Hellendaal
(1721 – 1799)	Sonata II in D
uit "Eight Solos for the Violoncello with a Thorough Bass" op. 5
(Cambridge, 1780)
<i>Adagio - Allegro - Affettuoso - Rondo</i>
Johann Chr. Schickhardt
(c. 1681 – 1762)	Folia (Sonata VI)
uit "Sonates pour la chambre à Deux Flutes et une Basse Continue" op. 6
(Amsterdam, 1710)

Amsterdam – Cornelis Anthonisz (det.)

Muziek uit de Republiek

Het is 200 jaar geleden dat Nederland (in 1806) een koninkrijk werd. Daarvóór waren wij een republiek. Is dat de reden dat wij niet, zoals in Duitsland, Frankrijk, Italië, Engeland en verschillende andere landen van Europa, een bloeiend muzikaal hofleven hebben gekend? Koningshuizen in genoemde landen hadden musici en componisten in dienst. Maar hoe zat dat in de Lage Landen? Was daar geen muzikale belangstelling in soortgelijke kringen?

Toch wel! In de Republiek van de Zeven Verenigde Provinciën was het vooral Anna van Hanover, de echtgenote van Stadhouders Willem Carel Hendrik Friso, prins van Oranje (1711-1751) aan het Friese hof, die een grote muzikale belangstelling aan de dag legde. Zij wist buitenlandse componisten te interesseren. George Frideric Händel schreef op een door haar zelf geschreven tekst een anthem ('This is the Day') voor haar huwelijk. De Franse componist en violist Jean-Marie Leclair, die enige tijd aan het Friese hof verbleef, droeg zijn *Quatrième Livre de Sonates pour violon seul avec la Basse Continue* aan haar op. En het kind Mozart, met zijn vader op bezoek in Den Haag, speelde voor het hof, componeerde wat pianowerkjes (o.m. de variaties '*Laat ons juichen Batavieren*' en '*Willem van Nassau*') en een symfonietje in Den Haag.

De rol van de hoven in de Republiek is niettemin bescheiden geweest. Maar dat neemt niet weg dat er een bloeiend muzikaal leven was in onze regionen. Dat speelde zich vooral af onder professionele musici en amateurs van gegoede afkomst, die zich verenigden in een *Collegium Musicum*. Zo'n muziekgezelschap was in vele steden te vinden. Het waren instrumentale ensembles die tot het midden van de 17e eeuw met publieke optredens een belangrijke rol in het muzikale leven én in de ontwikkeling van de instrumentale muziek vervulden. Niet alleen de rol van het hof, ook die van de kerk was hierin overigens – in tegenstelling tot andere landen – beperkt. De musicoloog Albert Dunning beschrijft in zijn bijdrage aan *The Companion to Baroque Music* hoe deze collegia musica gesteund werden door lokale overheden. En, nog interessanter, dat deze ensembles een bron van inspiratie vormden niet alleen voor componisten – zoals Sweelinck en Unico van Wassenaer – maar ook voor schilders.

Bepaalde instrumenten stonden hoog in de belangstelling: het orgel en het klavecimbel, de luit, de viola da gamba. En niet te vergeten het carillon. Er was ook een levendige instrumentenbouw. Voorbeelden daarvan zijn te vinden in o.m. de collectie van het Haagse Gemeentemuseum.

Een wel zeer internationale positie nam Amsterdam in op het gebied van de muziekuitgeverij. Uitgevershuizen van Mortier en Witvogel, maar vooral die van Roger en Le Cène (van oorsprong Franse Hugenoten) mogen niet ongenoemd blijven. Door die laatste twee werd het Nederlandse muziekleven sterk 'geinternationaliseerd'. Met een behoorlijke dosis Hollandse handelsgeest wisten zij een reputatie op te bouwen die ver over onze grenzen reikte en concurrentie aanging met buitenlandse muziekuitgevers in o.m. Parijs en Londen. Niet alleen componisten als Corelli en Vivaldi lieten in Amsterdam hun werk drukken en uitgeven, een groot aantal buitenlandse componisten vestigde zich hierom voor kortere of langere tijd in onze contreien. Wij noemen Locatelli, Leclair, Tessarini, Hurlebusch, Lustig, Albicastro en Schickhardt. Laatstgenoemde was tevens enige tijd vertegenwoordiger van uitgever Roger in Hamburg.

Dat neemt niet weg dat ook Nederlandse componisten zich elders vestigden. Willem de Fesch en Pieter Hellendaal bijvoorbeeld, beiden hevig onder invloed van de Italiaanse stijl, vertrokken naar Engeland.

De Nederlandse muziek uit vroegere eeuwen is, met uitzonderingen, en hoewel we heel wat componisten hadden – ook in de zuidelijke Nederlanden –, tamelijk onderbelicht gebleven. Niet altijd terecht. Er zijn muzikale miniaturen die alleszins aandacht verdienen. En dan denken wij niet in de eerste plaats aan werk van Sweelinck, Jacob van Eijk en Huijgens, dat wél regelmatig over het voetlicht komt.

Om deze reden hebben wij gemeend 'Muziek uit de Republiek' speciale aandacht te geven. Wij hebben Ensemble ALGO, bestaande uit vier jonge buitenlandse musici die allen in Nederland hebben gestudeerd, gevraagd dit programma samen te stellen. Nadat zij enigszins op weg zijn geholpen, hebben zij zelf de nodige research gedaan. Vandaag komen zij met ook óns onbekende vondsten. Zij waren verrast. U hopelijk ook!!

De musici

Ensemble ALGO werd enkele jaren geleden gevormd door jonge musici die elkaar tijdens hun studie aan het conservatorium van Utrecht hebben leren kennen. Drie wonen en werken nog steeds in Nederland. Het ensemble trad al een keer eerder op voor *Musica Antica da Camera*. De leden van het ensemble spelen ook in andere ensembles, waaronder *Musica Poetica* en de *New Dutch Academy*.

Anne d'Anterroches (Frankrijk) behaalde een licentiaat in Franse taal- en letterkunde aan de universiteiten van Parijs-Nanterre en Sorbonne, en studeerde gelijktijdig blokfluit aan het conservatorium van Parijs. Zij vervolgde haar studie bij Heiko ter Schegget in Utrecht en bij Kees Boeke in Zürich. Momenteel zet zij haar studie voort in Bazel (kamermuziek) en Zürich (blokfluit en barokfagot).

Anu Gehlert (Estland) studeerde viool aan het Staatsconservatorium van Tallinn, barokviool aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag bij Elizabeth Wallfisch, Ryo Terakado en Rachel Beesley, en vervolgens aan het Conservatorium van Utrecht bij Alda Stuurup en Antoinette Lohmann. Zij speelt in verschillende ensembles. Het Nationaal Muziekinstrumenten Fonds stelde haar de 'Ficker'-viool ter beschikking die zij in dit concert bespeelt.

Agnieszka Oszańca (Polen) studeert barokcello bij Viola de Hoog aan het conservatorium van Utrecht. Dit jaar behaalde zij haar Bachelor's, en zij vervolgt haar studie thans voor het Postgraduate diploma. Intussen speelt zij in verschillende ensembles in binnen- en buitenland, zoals *Musica Poetica*, *Arion Ensemble* en het *Schönbrunn Ensemble*, waarmee zij recent de fluitconcerten van Mozart voor het label *Globe* heeft opgenomen.

Ere Lievonen (Finland) is klavecijnist, pianist, fortepianist, organist en componist, en heeft zich gespecialiseerd in zowel oude muziek als hedendaagse muziek. Hij heeft in Finland en Nederland gestudeerd bij o.a. Jacques van Oortmerssen, Siebe Henstra, Jacques Ogg, Miklós Spányi, Bart van Oort en Annelie de Man. Hij is in festivals voor oude en nieuwe muziek opgetreden in diverse Europese landen en de VS. Hij speelt kamermuziek in vele barokensembles en hedendaagse muziek in de groepen *Axyz* en *Hexnut*. Ook is hij lid van *Ensemble Ambrosius*, een Fins ensemble dat hedendaagse muziek op barokinstrumenten speelt.

Volgende concerten

*Vrijdag 3 november, 17.00 uur, Lutherse Kerk, Den Haag
'Bach op vrijdag'

Cantate 'Es ist dir gesagt, Mensch, was gut ist'
Barokorkest en Koor van het Kon. Conservatorium o.l.v. Jan Kleinbussink

*Donderdag 16 november, 20.15 uur, Paleiskerk, Den Haag
*Zondag 19 november, 15.30 uur, Oud Woelwijck, Voorschoten

'Roses et Lis', ars subtilior
14e eeuws vocaal en instrumentaal
Fala Musica o.l.v. Maurice van Lieshout

*Vrijdag 24 november, 20.15 uur, Moeder Gods Kerk, Voorschoten
'De onsterfelijke Mozart'

Symfonie KV 550 en Requiem
Klassiek Orkest en Koor van het Kon. Conservatorium o.l.v. Barthold Kuijken

Info: www.antenna.nl/MusAntica